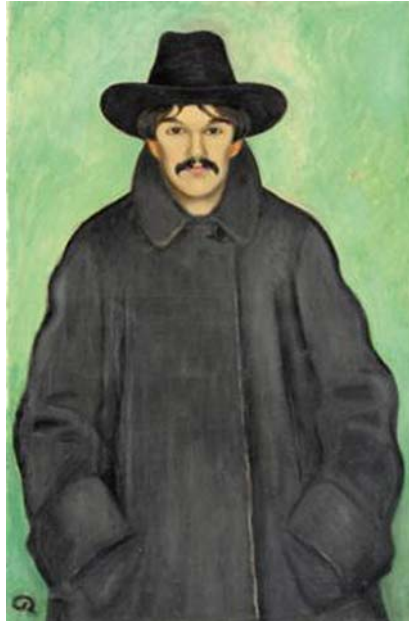

A. Bak Péter

Művészcsaládok III.

Remsey Jenő György (1885–1980) festőművész és családja: Remsey Zoltán, Remsey Jenőné Frey Vilma, Remsey Ágnes, Remsey Gábor, Remsey Iván, Remsey András, Remsey Ivánné Sipos Ilo-
na, Remsey Flóra

Remsey Jenő György (Nagykőrös, 1885. november 2. – Gödöllő, 1980. július 26.) festőművész, grafikusművész, drámaíró, költő Budapesten érettségizett. Nővére, Remsey Gizella színésznő jóvoltából került be a Szűz utcai műterem baráti körébe, Gulácsy Lajos, Erdei Viktor, Fülep Lajos társaságába, ahol kedvet kapott a művészi tevékenységhez, és autodidakta módon képezte magát. Művészeti tanulmányait Bécsben, Münchenben és a Gödöllői Művésztelepen végezte. Négy évig dolgozott tisztviselőként (1905–1909). Munkája mellett, 1905–1909 között a budapesti Iparrajziskolában folytatott tanulmányokat. Témáinak szociális tartalmára figyelt fel Ansel Gallén-Kallela finn festőművész, akinek támogatásával hároméves állami ösztöndíjat kapott. 1909–1914 között a Gödöllői Művésztelepen dolgozott. Itt vette feleségül 1912-ben Frey Vilma rajztanárt. Házasságukból négy gyerek született (Ágnes, Iván, Gábor és András), akik szintén művészek lettek. 1909-ben a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Egyesülete (KÉVE) a tagjai sorába választotta.

Remsey Jenő önarcképe

Remsey Jenő: Párizsi kávéház

Rendezésükben számos kiállításon vett részt (Budapest, Berlin, Bécs, Düsseldorf, Genf, Lipcse, Nürnberg). A Gödöllői Művésztelepen Körösfői-Kriesch Aladár irányításával biblikus témákat és a magyar mondavilág témakörét eleve-
nítette meg. 1911-ben és 1914-ben Münchenben járt tanulmányúton. 1907 óta szerepel a hazai és külföldi nyilvánosság előtt, az évek során több franciaországi és amerikai kiállítása volt. 1924-ben létrehozta a Spirituális Művészek Társaságát. 1932-ben alapította meg a Spirituális Művészet Szövetségének lapját, a *Fáklya*-t (1935-ben betiltották). 1935-ben Kató Kálmánnal Új Szalon címmel kiállítótermet nyitottak Budapesten. Az 1938-ban Győr város felkérésére készített nagyméretű gobelinjét a New York-i Világkiállításon mutatták be. 1937–1941 között a *Nemzeti Figyelő* munkatársa lett. 1921–1940 között három verseskötete és néhány színműve is megjelent, amelyek közül a *Marinuzzi*-t saját díszleteivel a Kolozsvári Nemzeti Színház 1942-ben előadta. Az 1944. évi országos műcsarnoki tárlaton történelmi művével Benczúr-díjat nyert. 1954-ben belépett a Szinyei Alkotóközösségbe, 1960-ban a Rézkarcoló Művészek Alkotóközösségébe. Első munkái Rippl-Rónai hatásáról tanúskodnak, majd biblikus témákat és a ma-

gyar mondavilág történeteit festette meg, színes ablakokat, gobelineket készített.

Szecesszióból eredő szimbolikus stílusa az 1930-as években alakult ki. Munkáit expresszionizmus, erős stilizáltság, olykor patetikus hangvétel, sejtelmes színvilág és groteszk ábrázolás kíséri. Mondanivalói az ember sorskérdései körül forognak.

Remsey hosszú pályájának kezdete a szecesszió stílusirányzatához kapcsolódott. Részt vett a szecesszió eszmeiségének elkötelezett Gödöllői Művésztelep munkájában, s egészen haláláig Gödöllőn élt. Így nem csoda, ha mindvégig ápolta a művésztelep emlékét, amely saját pályáján is az első döntő jelentőségű inspirációt és művészközösséget jelentette. Akárcsak Körösfői-Kriesch Aladár (1863–1920) és Nagy Sándor (1869–1950), ő is szimbolikus sugallatú műveket alkotott, amelyekre a lapirális formaalkotás, a stilizáció, a vonalkontúrok hangsúlyos szerepe, a homogén színsíkok alkalmazása volt jellemző. Gobelintervezéssel is foglalkozott.

Számos külföldi művésztársaság tagja és ki-tüntetettje.

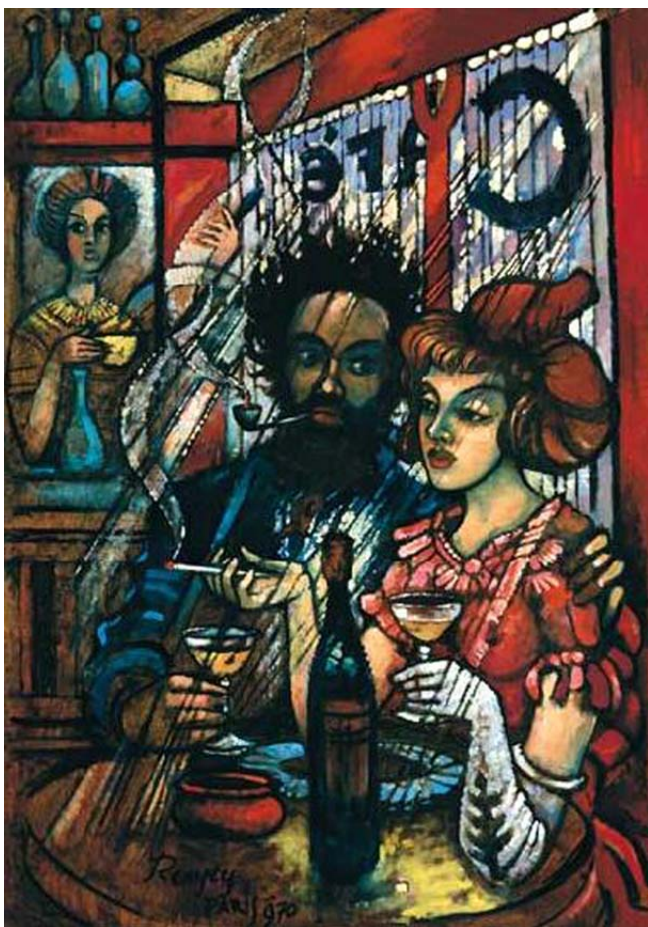
Remsey Jenő György több műve a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményét gazdagítja (*Énekes koldusok, Ködfoslás a Dunán, Az irtalmas samaritánus, Szent Család, Önarckép*).

A budapesti Lónyai utcai református főgimnázium díszterme számára 1942-ben egy freskót festett *A magyar reformáció szellemtörténete* címmel.

Önálló kiállításai (válogatás): 1935 – Ernst Múzeum (Ámos Imrével), 1947 – Szalmássy Galéria (Budapest), 1951 – Gödöllő, 1957 – Magyar Ház (Párizs), 1963 – Ernst Múzeum, 1974 – Dürer Terem, 1976 – Csók Galéria (Budapest), 1978 – Szekszárd, 1979 – Arany János Művelődési Ház (Nagykőrös).

Díjai: 1910 – Hors Concours-oklevél (Bécs), 1920 – Budapest város nagydíja, 1944 – Benczúr Gyula-díj, 1969 – Milánó város ezüstérme, 1977. – Gödöllő város díszpolgára.

Remsey Zoltán (Budapest, 1893 – Gödöllő, 1925.) festőművész Remsey Jenő György testvére. 1911-ben a Nagybányai Szabadiskolában tanult, majd a Gödöllői Művésztelepen működött, amelynek aktív tagja volt. Egyik alapítója a Spirituális Művészek Szövetségének. Kiállításai voltak a Helikonban, a Nemzeti Szalonban, a Művészházban és

Remsey Jenő: Bárban

a KÉVE szalonjában. Szecessziós, szimbolista, art decós törekvések jellemzik Remsey Zoltán művészetét. Erős kontúrú, freskószerű monumentalitásra törekvő, dekoratív művei erősen stilizáltak. *Önarckép* és *Viharos táj* című munkái a Szépművészeti Múzeumba, *Szekerek az úton* és *Vihar Balassagyarmaton* című képei a Fővárosi Képtárba kerültek. A háborús sokk következtében fiatalon elhunyt.

Remsey Zoltán: Önarckép

Remsey Jenőné Frey Vilma (Für, 1886 – Gödöllő, 1973) festőművész, gobelinszövő,

Remsey Jenő György felesége. 1913-ban a Nagybányai Szabadiskolában képezte magát. Bácskából, Zomborból jött Juhász Árpád festőművész rokonaként a rajztanító Frey Vilma és testvére, Rózsa, Gödöllőre, Körösfői-Kriesch Aladár újsághirdetésére, amelyben művelt lányokat keresett a szövőiskolához. A gödöllői szövőiskola működésében töltött be jelentős szerepet. Annak a szövőműhelynek a munkájában, amelynek szövőszékei a Kovalszky Sarolta nevéhez köthető németeleméri műhelyből 1903 után, állami támogatással kerültek Gödöllőre.

Remsey Jenőné Frey Vilma

Annak a szövőműhelynek a munkájában, amelynek szövőszékei a Kovalszky Sarolta nevéhez köthető németeleméri műhelyből 1903 után, állami támogatással kerültek Gödöllőre.

Az 1909 őszen ösztöndíjasként érkezett, de a kolónia életébe gyorsan bekapcsolódó Remsey Jenő 1912-ben házasságot kötött Frey Vilmával. Négy gyermekükkel (lásd fent), saját házukat felépítve, végleg letelepedtek Gödöllőn, az Erdő utcában. A Remsey házaspár 1924-ben saját műhelyt nyitott, „Remsey szőnyeg- és gobelinműhely” elnevezés alatt.

Remsey Ágnes, Pirk Jánosné (Hódság, 1915. április 17. – Szentendre, 2010) iparművész, szőnyegtervező, bábkészítő, festő, író, Remsey Jenő György lánya. 1936-ban elvégezte a Magyar Királyi Képzőművészeti Főiskolát, ahol Rudnay Gyula (1878–1957) volt a mestere.

Gyermek- és ifjúkorát szülei-vel, Remsey Jenő és Frey Vilma festőművészekkel a gödöllői művészkolónián töltötte. 1939-től tagja a Magyar Iparművészeti Társulatnak. 1939 és 1943 között az általa alapított gödöllői Palotás Szőnyegműhelyt vezette. A műhely szőnyegeivel hazai és nemzetközi kiállításokon aratott szakmai- és közönségsikert (Milánói Triennálé, 1939.). 1949-ben férjével, Pirk János (1903–1989) festőművésszel Szentendrére költözött, ahol öt gyermeket neveltek fel. Báb- és babatervezéssel és -készítéssel 1945 óta foglalkozott.

Intenzíven 1970-től egyéni stílusban bábokat, babákat formált, emellett regényeket, könyveket írt. 1994-ben Nagy Sándor művészeti díjat kapott Gödöllőn.

Remsey Ágnes fia a festőművész Pirk László.

Remsey Ágnes időskori alkotókedve hívta életre leheletfinom akvarelljeit. Nem virágcsendéleteket festett, hanem a környezetükből kiragadott növényportrékat, törékeny szárú virágkölteményeket.

Remsey Ágnes csodálatos tehetséggel és tartalmas, hosszú élettel áldotta meg a Teremtő, 95 évet élt.

Munkásságát 2011-ben emlékkiállítás keretében mutatták be a szentendrei Ferenczy Múzeumban.

Egyéni kiállításai (válogatás): 1985 – Művelődési Ház (Szentendre), 1989 – Győr, 1994 – Debrecen, Szombathely, Zalaegerszeg, Dunakeszi, Gödöllő; 1998 – Bábok és Babák (Barcsay Galéria, Szentendre).

Könyvei: *Aranygömb* (meseregény, 1990), *Nagyobb mozdulat* (kisregény, 1992), *Verses-Képes Kalendárium* (1997), *Bábuk és Virágok* (naptár, 1998), *Kilenc asszony karácsonya* (dokumentumregény).

Remsey Iván (Gödöllő, 1921. október 18. – Budapest, 2006) festőművész, bábtervező művész, Remsey Jenő György legidősebb fia. Magánúton képezte magát. Édesapja mellett Ilosvay Varga

Remsey Ágnes és Pirk János

Remsey Ágnes: Bohóc

Istvánt és Pirk Jánost vallotta mesterének. Korán felismerte Szentendre festői szépségeit, és feleségével, Sipos Ilma festőművésszel 1951-ben átköltözött Szentendrére. 1957-től szerepel a szentendrei művészek kiállításain. Remsey Iván elsősorban tájképfestő, de számára a táj nem a külső, helyszíni ábrázolás alkalmá, sokkal inkább saját,

belső világának kivetítésére használatos motívumtár. 1967-ben Károlyi Mihályné-ösztöndíjjal három hónapot Dél-Franciaországban töltött. Művészetét a lírai konstruktivizmus jellemzi.

A Remsey Marionettszínház az 1935-ös megvalósulás után több mint tíz évig szünetelt. Második korszaka 1947-től 1953-ig tartott. A Remseyek bábművészet iránti vonzalma Remsey Ivánnal érte el a legmagasabb szintet. Alkotásai a hazai mellett külföldi ismertséget és sikereket is hoztak számára. A bábművészet nemzetközileg elismert képviselője.

2006. január 22-én a Magyar Kultúra Napján életmű kiállítást rendeztek 85. születésnapja tiszteletére a Gödöllői Galériában. Dr. Gémesi György polgármester, országgyűlési képviselő köszöntötte a közönséggel szem-

ben, fotelban ülő, már nagybeteg, idős művészt. A kiállítást a Kossuth-díjas Deim Pál, szentendrei festőművész nyitotta meg. A megnyitó végén odamentem gratulálni a barát és kolléga Remsey Ivánhoz, akit az 1970-es években ismertem meg Szentendrén, de már nem ismert fel senkit.

Remsey Sipos Ilma (Budapest, 1924. augusztus 18. – Budapest, 2000) festőművész Remsey Iván

Remsey Iván a Keleti herceg bábjaival

felesége. Gyermekként került a gödöllői Remsey-házba, ahol rajzolni, festeni kezdett, bábokat faragott. Remsey Iván feleségéeként, a nyilvánosság fórumaitól távol tevékenykedett. 1967-ben Károlyi Mihályné meghívására a vencesi nemzetközi művésztelepen dolgozott. Képzőművészeti, bábművészeti munkássága mellett irodalmi alkotótevékenységet is folytat (*A költő álma* – verses mesejáték, *Káprázatok* – emlékirat, *Édenkereső* – versek).

Egyéni kiállításai (válogatás): 1978 – Ady Endre Gimnázium (Ráckeve), 1984 – Metró Klub, 1995 – Gödöllői Galéria.

Csoportos kiállítások (válogatás): 1977 – Petőfi Irodalmi Múzeum, Vízivárosi Galéria, Gödöllői Galéria; 1984 – Mesevilág (Fővárosi Képtár), 1991 – Magyar Ház (Berlin), Gárdonyi Géza Színház (Eger); 1992 – Theseustemplom (Bécs), 1993 – Művelődési Központ (Tata), 1998 – Bábok és Babák (Barcsay Iskola Galéria, Szentendre).

Művei közgyűjteményekben: Országos Színház-történeti Múzeum és Intézet, Országos Széchenyi Könyvtár.

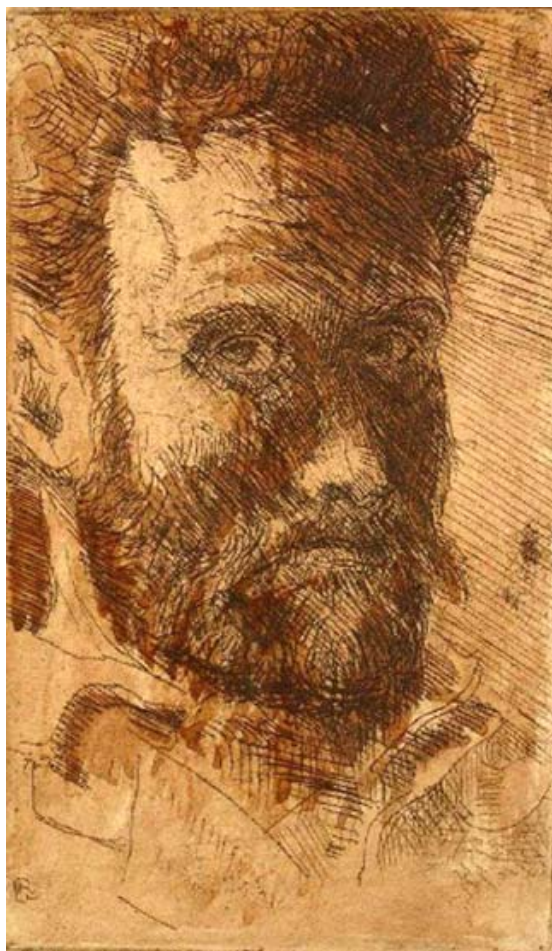
Remsey Gábor (Gödöllő, 1925. július 20. – Gödöllő, 1999. február 6.) grafikusművész, zeneszerző, Remsey Jenő György fia. A művészetet a Gödöllői Művésztelepen már gyermekkorában magába szívta. 1942–1949 között zenét tanult. Szirányi Jánosnál tanult zongorázni, majd 1946-tól zeneszerzés szakra járt. Zeneakadémiai tanulmányai után apja, valamint Nagy Sándor festőművész biztatására a rajzhoz, elsősorban a rézkarchoz fordult figyelme. Mesterének Nagy Sándort és édesapját, Remsey Jenő Györgyöt tartja.

1955-től a rézkarc az igazi területe. 1958-tól 1975-ig a gödöllői Zeneoktatói Munkaközösség tanára, majd igazgatója. Rézkarcaival 1971-ben szerepelt először a nyilvánosság előtt, ugyanebben az évben, majd 1973-ban Angliában rendezett önálló kiállítást grafikáiból. Megérezte, hogy lassan eltűnik a régi Gödöllő. Hozzálatott, hogy megörökítse. Témavilága a falusi, vidéki paraszti élet, a düledező-tünedező parasztházak és ta-

nyák. Egyszerű eszközökkel él, világosan, áttekinthetően fogalmaz. Erdélyben, Ausztriában és Angliában járt tanulmányúton. A képzőművészet

műfajai közül a sokszorosított grafika, ezen belül is a rézkarc állt hozzá a legközelebb, élethivatásul azonban a zenét választotta.

Remsey Gábor szilárd világnézettel és értéktudattal rendelkezett. Mindig, mindenhol, mindenkinek önzetlenül segített, sokan ma is úgy emlegetik, mint az elesettek gyámolítóját. Nehezebb problémák megoldásában és a mindennapos apróságokban egyaránt számíthatott rá, aki rászorult. Lelkiismeretesen gondozta édesapja szépirodalmi hagyatékát, s ő vigyázott az 1956-ban gazdátlanul hagyott Nagy Sándor-házra is. A műteremház gondnokaként a legnehezebb időkben is önfeláldozóan, önzetlenül védte, gondozta a gyűjteményt, Nagy Sándor hagyatékát 1998-ig. Rendbe tette, leltárba foglalta a hagyatékot, aminek híre is ment: vannak művészettörténészek, akik Remsey Gábor

Remsey Gábor önarcképe

munkája nyomán diplomáztak. Ő kezelte a gödöllői Sík Sándor-hagyatékot is.

Remsey Gábor hosszú szenvedés után, 1999. február 6-án halt meg. Sírja Gödöllőn, a Dózsa György úti temetőben van.

Önálló kiállításai (válogatás): 1971 – Emmanuel College (Cambridge, Anglia), 1973 – Little Gallery, St. Andrews (Anglia), 1980 – Helytörténeti Gyűjtemény (Gödöllő), 1989 – Művelődési Központ (Gödöllő).

Díjai: 1986 – Gödöllő város grafikai díja, 1987 – Váci Művészeti Fesztivál grafikai különdíja, 1997 – Leányfalui Gyermek Vízi Flotta Egyesület által adományozott VÍZEN JÁRÓ GYERMEKEKÉRT érdemérem.

Remsey András (Gödöllő, 1929. május 9. – 2011. október 27.) grafikus, festőművész, zenész, néprajzi és burleszkfilmek készítője, Remsey Jenő György negyedik gyermeke. Eleinte zenét tanult, a Zeneakadémián végezte felsőfokú tanulmányait, de erősen vonzódott a rajzhoz és a festészethez. Elsajátította a rézkarcolás technikáját, s több népművészeti könyvet illusztrált. Készített néprajzi filmeket is.

2001-ben Gödöllő Városért-díjat kapott.

Egyik utolsó alkotása a gödöllői Dózsa György úti temetőben található Nagy Sándor és Kriesch Laura közös sírjának két kopjafája, amelyet 2010-ben avattak fel.

Rövid betegséget követően, életének 83. évében, 2011. október 27-én hunyt el az utolsó Remsey-fiú.

A gyászjelentésen a kért Petőfi-idézet: „Szétszakad a horgony, fut gályám, elmarad a part, / S ringat habkarján a látkör nélküli tenger.”

Remsey Flóra kárpitművész

Remsey Flóra (Gödöllő, 1950. április 24. – Gödöllő, 2014. július 27.) kárpitművész Remsey Iván és Sipos Ilma lánya. 1968–69-ben az Iparművészeti Vállalat szövőüzemében dolgozott. 1969–70-ben a Kispesti Textilgyár tervezője volt. 1975-ben kapott diplomát a Magyar Iparművészeti Főiskola szőnyegtervező és gobelin szakán. Mestere: Plesznivy Károly és Bakay Erzsébet. 1978–1998 között a Gödöllői Művelődési Központban, majd 1998-tól a Gödöllői Iparművészeti Műhelyben tanított gobelinszövést. Az 1996-ban megalakult Magyar Kárpitművészek Egyesületének és az 1998-ban megalapított Gödöllői Iparművészeti Műhely tagja, utóbbinak 1999-től elnöke.

Remsey Flóra művészete a századfordulón működött Gödöllői Művésztelep kézműves tradíciójának szellemében fejlődött. Dekoratív, a klasszikus gobelin-technikával szőtt faliképein lepkék, fák, természeti motívumok jelennek meg, a szecesszió formavilágát idézve.

A hagyományos, négyzet vagy téglalap gobelin-alakzatot rendszerint elveti. Műveinek határolóvonalait a megidézett motívumok körvonalai szabják meg. Az 1990-es években alkotott, a hagyományos anyagokat és technikákat alkalmazó művek mellett ezüstpapírból, fémszállakból is készített faliképeket. 1996-tól függöny-, tapéta- és bútorszövet-rekonstrukciókat készít (Királyi Kastély, Károlyi-palota).

64 éves korában, súlyos betegség után, 2014. július 27-én hunyt el Remsey Flóra, Ferenczy

Noémi-díjas kárpitművész. 2014. augusztus 12-én helyezték örök nyugalomra Gödöllőn, a Dózsa György úti temetőben.

Egyéni kiállításai (válogatás): 1977 – KISZ Központi Művészegyüttes Székháza (Budapest), 1978 – Munkásművelődési Központ (Dunaújváros), 1990 – Blaskovich Múzeum (Tápiószéle), 2001 – BÁV RT. Kortárs Galéria (Budapest).

Csoportos kiállításai (válogatás): 1985 – Magyar Gobelin 1945–1985 (Múcsarnok), 1986 – I. Pest Megyei Iparművészeti Tárlat (Szentendre), 1988 – X. Fal- és Tértextil Biennálé (Szombathely), 1991 – Magyar Textilművészet (Palma de Mallorca), Ferenczy Béni és Ferenczy Noémi születésének 100. évfordulója tiszteletére rendezett kiállítás (Vigadó Galéria), 1995 – Remsey-család kiállítása (Dunakeszi), 1999 – Pelso (Balatoni Múzeum, Keszthely), Petőfi Sándor költészete (Vigadó Galéria); 2001 – Kárpit (Szépművészeti Múzeum).

Köztéri munkái (válogatás): Csigás szőnyeg (1976, Városi Tanács, Gödöllő); Fény fája, árnyék fája (1985, Orvostudományi Egyetem, Szeged); Kapu (1986, Házasságkötő Terem, Gödöllő); Vízililiom (1989, Vízkutató Vállalat, Budapest); Földgolyó-rend (1992, Városháza, Wageningen, Hollandia); Textilrekonstrukció (1996, Királyi Kastély, Gödöllő); Boldog tájak (1999–2000, Megyei és Városi Bíróság, Balassagyarmat); Textilrekonstrukció (2000, Károlyi-palota, Budapest).

Díjai: 1985 – Magyar Gobelin 1945–1985 (Múcsarnok), a Művelődési Minisztérium-díja, 1986 – Hincz Alapítvány Neufeld Anna-díja (Vác), 1988 – III. Váci Művészeti Fesztivál, Gödöllő Város-díja, 1990 – II. Pest Megyei Iparművészek Kiállítása, Szentendre, Gödöllő Város-díja, 1993 – Képeslap pályázat-díja (Wageningen, Hollandia), 1994 – XIII. Magyar Textilbiennálé (Szombathelyi Képtár), Szombathely Város-díja, 1996 – XIV. Magyar Textilbiennálé-fődíj, a *Kárpit határok nélkül* című kollektív műért, 1997 – BÁV Tavaszi Tárlatának díja, 2009 – Ferenczy Noémi-díj.

Abban a nagy szerencsében és megtiszteltetésben volt részem, hogy személyesen ismerhettem ezt a kivételes képességű, szeretetre méltó művészcsaládot. Sokszor voltam náluk Gödöllőn, Szentendrén, Budapesten. Láttam őket munka közben. Nagy hatást gyakorolt rám Jenő bácsi színes képi világa, Gábor és András zongora- és hegedűjátéka, Iván bábszínháza. Egy letűnt bohém művészvilág utolsó mohikánjai voltak. Szeretetteljes figyelemmel emlékezünk rájuk, és becsüljük meg művészetüket.